

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ο συντάκτης του κειμένου αντιπαρατίθεται επιχειρηματολογώντας στις εξής ενστάσεις κάποιων ανθρώπων σχετικά με την έμφυλη βία που βιώνουν γυναίκες:

- Ο όρος «έμφυλος» είναι απλά μια ξενόφερτη μόδα και το κίνημα «me too» ένας ακραίος Αμερικάνικος συρμός.
- Ο όρος «γυναικοκτονία» είναι περιττός, γιατί καλύπτεται από την ανθρωποκτονία.
- Οι καταγγελίες για σεξουαλική κακοποίηση είναι υπερβολές και γίνονται λόγω μόδας ή προσπάθειας προβολής των «θυμάτων».
- Η μεταχρονολογημένη καταγγελία κακοποίησης υποκρύπτει δόλο από τα θύματα.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ο συγκεκριμένος πρόλογος μπορεί να θεωρηθεί επιτυχής, επειδή:

- Αφορμάται από την επικαιρότητα (Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας), γεγονός που έλκει το ενδιαφέρον του αναγνώστη.
- Έχει ύφος καυστικό στηλιτεύοντας την υποκρισία αρκετών απέναντι στις γυναίκες και τις διακρίσεις που αυτές υφίστανται. Με αυτό τον τόνο ο συντάκτης στοχεύει στο να δοθεί από την πλευρά του δέκτη η απαιτούμενη προσοχή για το θέμα.
- Αναφέρεται σε «παρεκτροπές» σε βάρος τους, γεγονός που προκαλεί τον αναγνώστη να συνεχίσει την ανάγνωση του κειμένου παρακάτω, όπου πιθανόν αυτές οι παρεκτροπές θα αναλυθούν διεξοδικότερα.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Τα σημεία του κειμένου στα οποία γίνεται εμφανής ειρωνεία ή σαρκασμός από τον συντάκτη είναι:

- «ευχολόγια ανέξοδου φαρισαϊσμού» (1^η παράγραφος): επισημαίνεται το υποκριτικό ενδιαφέρον κάποιων για τις γυναίκες, ενώ στην ουσία οι ίδιοι δεν κάνουν κάτι ουσιαστικό για την αντιμετώπιση της βίας και των διακρίσεων εναντίον τους.
- «σωστή γυναίκα» (2^η παράγραφος): στηλιτεύεται καυστικά το κλισέ για αυτό που θεωρούν αρκετοί στερεοτυπικά ως σωστή γυναίκα: υποταγμένη, άβουλη και άφωνη.
- «παραπλήρωμα του άντρα, του μόνου φύλου που είναι πλασμένο . . . Θεού και ομοίωσιν...»: (2^η παράγραφος): επικρίνεται ειρωνικά η εκτίμηση κάποιων ότι η ίδια η θρησκεία και ο Θεός υποδεικνύουν την ανωτερότητα του αντρικού φύλου, του οποίου η γυναίκα λειτουργεί ως συμπλήρωμα.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Η κοινωνία στην οποία ζουν οι ήρωες είναι μια οπισθοδρομική και άγρια παραδοσιακή κοινωνία της υπαίθρου όπου η αίσθηση της τιμής και η αυτοδικία είναι άγραφοι νόμοι, «Εσύ δε θα τη σκοτώσεις!». Μέσα στα πλαίσια αυτής της κοινωνικής πίεσης δρα και ο κεντρικός ήρωας Κούρκουπος, έστω κι αν χαρακτηρίζεται από τον αφηγητή ως «ο καλός άνθρωπος που ενικούσε και την οργή και τη θλίψη του». Δυστυχώς γι' αυτόν, η ψυχολογική πίεση που του ασκείται από τον ξάδερφο του Θεόδοση, ο οποίος αντιπροσωπεύει την κοινή γνώμη, είναι τεράστια και γι' αυτό τον ωθεί στη δολοφονία της γυναίκας του, η οποία ομολογεί την απιστία της «αμαρτωλή είμαι· μα είμαι έγκυα· δικό σου είναι το παιδί, μα το θεό» και εξάλλου αυτό φαίνεται και από τα αντρικά ρούχα που φορούσε, για να συναντήσει τον εραστή της: «Εφαινότουν μικρή σ' αντρίκια φορέματα που μολογούσαν το έγκλημά της». Άρα εδώ βλέπουμε τη δύναμη του κοινωνικού κομφορμισμού που ακόμα και έναν καλό και ήρεμο άνθρωπο μπορεί να τον ωθήσει σε διπλό έγκλημα τιμής, γιατί στην αντίθετη περίπτωση θα είχε περιθωριοποιηθεί από την μικρή κοινωνία: «Του 'πε με βραχνή φωνή ο Θεόδοσης. «Μας εντροπιάσατε».

Οι μαθητές/τριες ανάλογα με τα βιώματα τους και τα πολιτιστικά ερεθίσματα που έχουν δεχτεί θα αναλύσουν τις σκέψεις και τα συναισθήματα που προκάλεσε η ανάγνωση του κειμένου. Αρκεί αυτά να είναι τεκμηριωμένα.